

Cal Vilar

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Carrer el Raval, s/n. Afores del nucli urbà d'Oló
Alçada: 514

Coordenades:

Latitud: 41.8731
Longitud: 2.03125
UTM Est (X): 419611
UTM Nord (Y): 4636140

Classificació

Número de fitxa: 08258-307
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Segle: XVI-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: 08258A009000670000AQ
Autoria de la fitxa: Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 08/06/2020 - 02:00

Descripció

Masia de dimensions mitjanes emplaçada als afores del nucli d'Oló, al final del carrer anomenat Raval i ja en el camí que porta cap a la Rovirola. Consta d'un cos residencial de planta rectangular (amb planta baixa més un pis i golfes) que té dos coberts al sud-oest. El que es troba més separat era el femer, que va ser sobrealt el 1915 i recentment ha estat rehabilitat com a petit habitatge.

La casa principal té un aspecte força homogeni i regular, i no s'hi observen fases constructives. La façana principal, encarada vers el sud-est, consta d'un portal central i té diferents finestres agrupades de manera més o menys simètrica a dreta i esquerra. Al costat de la dreta hi ha també un portal secundari (actualment tapiat) i, a les golfes, una petita galeria amb funcions d'assegador. Les obertures són emmarcades amb llindes i brancals de pedra, i els murs són arrebossats i pintats d'un color clar. A la façana posterior la casa té adossat el brocal d'una cisterna subterrània.

Cal Vilar ha sabut mantenir pràcticament el mateix aspecte exterior que ja tenia el 1912, segons es pot observar en una fotografia d'aquell any. L'interior també ha conservat força bé la tipologia tradicional. A la planta baixa hi trobem dos cellers coberts amb volta de pedra. Cadascun vinculat a una tina, ja que fins ben entrat el segle XX la masia encara produïa força vi.

Observacions:

Inclusa al Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Santa Maria d'Oló amb el num. 35 (Pla Especial Urbanístic 2011)

Inscripcions al cobert: en una pedra de la volta de la planta inferior (1888) i en una pedra de la planta baixa (1915)

Informació facilitada per Joan Vilar Abadal i Albert Vilar

Història

L'arxiu particular de cal Vilar s'ha conservat (encara que de manera parcial i fragmentària) i els documents més antics corresponen al segle XVI. Són pergamins però no fan referència a cal Vilar sinó a altres masies d'Oló. El més antic és datat l'1 de febrer de 1509. És possible que la masia es construís en aquest moment. En el fogatge de 1515 hi consta "la casa d'en Vila", a la parròquia de Santa Maria d'Oló, però no podem assegurar que correspongui a aquest mas. El més probable és que la casa es construís al segle XVII. Es conserva un document encapçalat com a "acta de la casa que Hiacinto Vilar te en lo lloc d'Oló" que correspon a 1674. Només es conserva l'encapçalament, de manera que no podem saber si es tractava de cal Vilar o d'una altra casa. Un aspecte a remarcar és que, des del seu origen i fins els nostres dies, la masia ha estat habitada de manera ininterrompuda per la família Vilar.

El fet que la masia estigués molt a prop del poble va propiciar que la família Vilar estigués tradicionalment molt vinculada als afers públics d'Oló. Hi ha constància de diferents síndics o jurats a la família, com ara Jacint Vilar, que a finals del segle XVII (1691 i 1697) ocupava el càrrec de Jurat. Josep Vilar va ser síndic dels termes de Santa Maria i Sant Joan d'Oló el 1718-1719. Ja al segle XIX, Ramon Vilar Pont va ser el primer alcalde constitucional d'Oló els anys 1843-44, i va repetir entre 1872 i 1876. Fou un home molt emprenedor i va promoure diverses obres de millora a la casa, per exemple l'eixida, els cellers, la cisterna o el femer.

El fill i hereu de Ramon Vilar fou Joan Vilar Estevedeordal, i l'hereu d'aquest Ramon Vilar Colomer. Es casà amb Rosario Abadal i van tenir cinc fills. El 1915 es sobrealçà el femer de la casa (construït el 1888) per tal d'adequar-lo com a cobert que servia per guardar-hi el carro que s'havia comprat en aquest moment. Durant la Guerra Civil a la masia s'hi va amagar el rector de Sallent, Anselm Colomer Soldevila. Era un oncle de Ramon Vilar, i va estar tancat en una habitació al costat de la cuina durant els tres anys que va durar la guerra.

Durant el segle XX també diversos membres de la família han estat alcaldes d'Oló. Ramon Vilar Colomer ho va ser entre 1918 i 1922. El seu fill, Joan Vilar Abadal, va ser el primer alcalde de la Democràcia, entre 1973 i 1983. Va impulsar el primer cens agrari del municipi, i també fou jutge de pau. El seu fill, Ramon Vilar Camprubí, va ser alcalde entre 2007 i 2015.

Bibliografia

PLADEVALL, Antoni; FERRER, Llorenç i altres (1991). "Oló als temps medievals", "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 63.

SOLÀ BACH, Sebastià (2011). Pla Especial Urbanístic del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable. Municipi de Santa Maria d'Oló, fitxa núm. 35.

Web Amagats: a sobreviure: <https://sites.google.com/site/historiesdelaguerracivil>

